Ч. 9. Субота 13 (26) січня 1901. Рік XI.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій години по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провинциї:

на цілий рік К.	4·80
на пів року „	2·40
на чверть року „	1·20
місячно . . „	—·40

Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік К.	10·80
на пів року „	5·40
на чверть року „	2·70
місячно . . .	—·90

Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(Про ситуацию в Чехії. — Король Едвард VII.)

Провідник ческої партиї реалїстів проф. Масарик в своїй розмові з дописувателем Pester Lloyd-a, висказав ся про теперішне положенє в Чехії в той спосіб: При послїдних виборах, говорив проф. Масарик, вибрано у нас крім Молодочехів також аграристів і національних социялїстів. То радикальні сторонництва, що мають ті самі державноправні змаганя з Молодочехами, але взагалї сильнїйше їх зазначують і будуть у всім держати ся острїйшої і радикальнїйшої тактики. Позаяк молодоческа проґрама неясна, замрачена і неозначена, повстала в їх таборі сецесия і осягнула успіхи в послїдних виборах. Коли то можна уважати знаком, що виборцї бажають прояснити проґраму свого народу, тодї можна назвати сю ріжницю підчас виборів користною, бо Молодочехів спонукає то ясно і виразно поставити свою проґраму. Позаяк між Молодочехами а новими радикальними сторонництвами ріжниці не проґраматичні а лише тактичні, то можливо, що всї відтїнки зберуть ся в однім клюбі. Дуже замітна ся подія, що при виборах з міскої курии Молодочехи як взглядно умірковане сторонництво задержали свої мандати. Они відперли радикалів по містах, коли тимчасом міста нїмецкі спроневірили ся лїбералам і повибирали Шенерерианців. Молодочехи повинні би реалїстів заіменувати почестними членами партиї, бо реалїсти лїтературою і дневникарством побили радикалів, відвернули молодїж від радикалїзму а навернули до культурних і суспільних змагань. Що-до загальної полїтики і питаня про раду державну, то Масарик уважає поступованє правительств і сторонництв від часів Баденього хибною. Язикове питанє неперечно одно з найважнїйших, однак професор Масарик уважає суспільні питаня для Чехів важнїйшими. Язикове питанє може бути успішно розвязане лише відповідною духови часу реформою конституциї і адміністрациї. Основи нашого конституцийного житя треба на ново розглянути і поправити. Наша конституция се перше конституцийне дїло, а тепер на підставі 40-лїтного досьвіду належало би неодно змінити. В усїх державах з того часу переведено значну ревізию конституциї, лише в Австриї думають обходити ся без того.

Проклямация короля Едварда VII. відбула ся вчера, о годині 10-ій перед полуднем. Вже о годині 8 рано прибуло на площу перед палатою Ст. Джемс войско з хоругвами і уставило ся в чотирокутник. Примежні улиці заповнила дуже численно зібрана публика. Всї в жалібних одягах. О годині 9. явив ся на площи льорд Робертс на чолї ґенерального штабу. Около години 10. показали ся на бальконі палати 4 королївскі герольди, за ними 8 трубачів, всі в середновічних одягах, а дальше найвисші достойники двірскі. На даний кн. Норфольком знак, затрублено в срібні труби, а відтак один герольд, серед загальної тишини, виголосив в староанґлїйскім язицї проклямацию, на основі котрої найвисший і найдостойнїйший князь Уельский вступає на престол Анґлїї. По відчитаню проклямациї відсьпівала зібрана публика народний гимн. Відтак удали ся герольди з цїлою дружиною в королївскім повозї, окруженім відділом кінноти, до середини міста, т. є. до Сіті, де перед королївскою біржею, в присутности бурмістра Льондона, відчитано другий раз проклямацию, а відтак і тут зібрана публика відсьпівала народний гимн. Торжество закінчило ся одушевленими окликами в честь короля Едварда.

Новинки.

Львів дня 25 січня 1901.

— **Ц. к. краєва Рада шкільна** уділила безпроцентових позичок на будову шкіл: громадї Чорнокінцї великі, гусятиньского повіта в квотї 2.000 К. і громадї Стегниківцї, тернопільского повіта в квотї 2.000 К.

— **Впреосьв. Митрополит Шептицкий** виїхав вчера зі Львова до Унева для уложеня Пастирских посланій, а дня 31 січня виїде просто до Відня.

— **Виділ „Українско-руского драматичного товариства ім. Ів. Котляревского“ у Львові** подає сим до відомости, що з причин від виділу независимих загальний збір товариства відбуде ся не 3-го лютого (як було оповіщено), але дня 10 н. ст. лютого 1901 р., о год. 3-ій по

ПОРТРЕТ.

(З француского — А. Г.)

(Конець).

III.

Леді Гарлекстон мала послідне засїданє; портрет був на окінченю. Було то скінчене дїло штуки — але разом з тим було немилосердно вірним зеркалом підстарілої уроди. Волосє було тверде і без полиску, кожда морщина лиця ярко відбивала ся на портретї, так, що можна би майже точно обчислити кождий рік житя, кождий слїд починаючої ся старости. Леді Гарлекстон була в розпуцї. То дїло штуки, еї портрет, мало пійти в сьвіт і сьвідчити о ґенїю маляра і еї — сорок другім роцї житя! То страшне, то сором!

Кілька разів силувала ся ублагати артиста, але дармо. Єго погляд був зимний, непохитний. Без милосердия, без крихти співчутя малював всьо, що єго бистре око зуміло виглядити.

— Чи ви нинї скінчите? — спитала нервовим голосом.

— Так, міледі. Я вже майже готовий.

— Ви вималювали всї мої зморщини!

— Дуже менї прикро, але не можу їх усунути. Атже я мав малювати портрет панї.

— Ви могли би кілька викинути.

— Міг би викинути наприклад.... одно око, але тодї не був би то ваш портрет.

— Вид тих зморщин так сумно мене настроює; кожда з них то немов один листок, що упав з дерева молодости, надії....

— Міледі навіть поетичні, — замітив маляр, поглядаючи на шию, котру саме малював.

Она то добачила, і чим скорше заслонила еї коронками.

Карбуш здвигнув раменами.

— Пане, — відозвала ся живо — чи не можна би ще змінити образ на стілько, аби я могла мати на шиї отсе боа.

Погляд маляря упав на руду смугу футра, яке виймила з кишенї. Пізнав єго.... Носила єго колись, колись....

— Запізно, міледі — відповів поволи, зачеркуючи виразнїйше зморщину в кутї уст.

— Ви так скоро малюєте — сказала з укриваним гнївом. — Цїлий час були ви такі неприступні. Нинї сиджу перед вами послїдний раз. Чи не моглиб ви мати трохи вічливости для мене?.... Атже не побачимо ся нїколи, нїколи....

Він мовчав.

— Портрет вже готовий — сказала, вішаючи боа на фотели — намалюйте то красне боа, а я походжу по робітни, бо чую ся дуже умученою. Вже не потребую сидїти.

Ті слова видко подїлали на него, бо почав малювати довкола шиї боа.

Заволодїла довша мовчанка. Леді Гарлекстон проходжувала ся по комнатї. Карбуш ловив ухом шелест еї одежи, і кождої хвилї поглядав на неї крадьком.

— Позволите оглянути той образ, відвернений до стіни?

— Колиб я хотів, аби єго оглядано, то не бувби єго засланяв. Прошу вибачити, але....

Наблизила ся до него. Боа було вже готове. Замраченим оком глядів на него артист, пригадуючи собі єго з давних, дуже давних лїт, коли оплїтало золотим перстенем чудову шийку улюбленої дївчини. Під впливом тих споминів стер одну зморщину зпід уст на портретї.

Станула коло него близше.

— Генрику — шепнула тихо — в лїску Нарлї листє з дерев опадає на землю....

Затремтїв. Кисть мало не випала єму з руки.

— Так, міледі — відповів — опадає, а кождий з них пожовклий і мертвий. З часом всьо так умирає на сьвітї.

Єго голос мягко звучав.

— Минуло лїто, але зима ще не настала, отже не всьо зникло і умерло. Ох, малюйте дальше; я так люблю тому приглядати ся. Які дивні спомини будить в менї то боа!....

— Зволїть, панї, сїсти на хвилю — сказав нагле артист, силуючись побороти обіймаюче єго зворушенє.

— Нї, нї — скрикнула: прошу позвольте менї стояти тут — і не дивіть ся на мене. Ви надивили ся вже досить на моє лице і хиба не.... забули єго цїлком?

— Чи я забув? — відповів, вдивлюючись в еї образ. — Я єго нїколи не забуду — додав з смутком, і знов замалював кілька зморщин, а лице заокруглив і відмолодив.

полудни в салї товариства „Руска Бесїда“ з тим самим порядком.

— **Товариство „Академічна Громада“ у Львові** устроює дня 12 лютого 1901 р. в великій сали „Народного Дому“ вечерницї з танцями. Комітет вже від тепер робить усякі стараня, щоби ті, вже і так для нашої рускої суспільности симпатичні вечерницї, не устушили в нїчім попередним, а поучений досьвідом, стараесь усунути ті хиби і недостатки, які може були. Ефектовні запрошеня і карнети, саля гарно прикрашена, повна орхестра 80 и н. під управою свого дірігента буде пригривати найновійші танцї; проводити танцями буде трех аранжерів, буфет і гардеробу стараесь комітет о скілько се можливо в „Народнім Домі“ урядити як найвигіднїйше. Вступ 4 К. від особи, 9 кор для родини з 3 осіб; галерия 2 кор. Добровільні датки на фонд запомоговий приймаесь з подякою. — За комітет: *Ол. Грабовский*, *Ос. Шухевич*, *Ів. Брик*.

— **Нещасливі пригоди.** Зарібник Станислав Чоп, вертаючи дня 8-го с. м. через замерзлий Дунаець з роботи в Мартинковичах до Курова, повіта ново-санчівского, посогнув ся і упав так нещасливо, що забив ся на місци. — Дня 16-го с. м. спостережено на стациї зелїзничій в Золочеві під одним з вагонів поїзду тягарового тїло якогось улана, котрого, як показують слїди крови, переїхав той поїзд перед стацисю, а відтак заволїк аж до стациї. Слїдство судове в сїй справі веде ся. — Дня 10 с, м, знайдено в Збручи, в місцевости Жукове до Токів, на границї російскій, тїло женщини, лїт більше менше 25. Після дотеперішного вислїдку доходженя, має то бути тїло якоїсь женщини, походячої з Березини коло Почаева в Росиї, бо женщина та, котрої опис годить ся з подобою тїла, волочила ся в жовтни минувшого року в тамошних сторонах і оповідала, що походить з Березини коло Почаева. О тім повідомлено суд в Новім селї і пограничний уряд російский.

— **Курс науки нотного співу** і доповненя дяківства відкриває з днем 1 лютого с. р. Ігнатий Полотнюк в Станиславові. Порозумівати ся можна лично або листовно.

— **Чи можна жити без жолудка?** На то питане відповість певно кождий що нї, бо жолудок потрібний до того, щоби розробляв і травив всїлякі страви, які до него дїстануть ся. Але з другої сторони і то річ певна, що не лиш жолудок але й кишки травлять: треба лиш, щоби страва відповідно була приготовлена. Отже можна би обійти ся і без жолудка, скоро би могли кишки травити. Але инше питане, чи могло би то так довго бути. Тепер жие в Штрасбурзї жінка, котра без жолудка їсть і не та травить, а тїло еї навіть набрало більшої ваги. Она терпіла від довшого часу на болї жолудка, а лїкарі сконстатували у неї рака в жолудку. Доктор Брекель в Штрасбурзї рішив ся підняти ся тяжкої операциї на нїй. Він розрізав тїло і виймив цїлий жолудок. Операция тревала півтора години. Рана загоїла ся. Пациентка в короткім часї подужала зовсїм і вийшла здорова зі шпиталю але без жолудка. Єї по операциї з великою осторожностию живили штучно, а факт, що їй прибуло аж 20 фунтів на вазї, був найлїпшим доказом, що она добре відживляє ся і без жолудка. Але мимо сеї удачної операциї не можна сказати, що чоловік може таки вже завсїгди жити і без жолудка. Подібну операцию перебула в 1897 р. якась жінка в Цюриху, котру оперував др. Шлятер. Она по операциї жила ще цїлий рік, але відтак померла.

— **Безпечність в Парижи.** Сегорічна вистава стягнула до Парижа тілько всякого сьмітя з цїлого сьвіта, що тепер полїция не в силї вимести его з міста. Поки ще тревала вистава, сьвітові птицї, що не оруть, нї сїють, збирали колоски по кишенях богатих гостий, що приїздили на виставу. Але тепер підчас зими не стало їм поживи нарабованої в лїтї і волоцюги кидають ся в білий день на людий, убивають, рабують і опісля щезають як духи. Полїцийні рапорти доносять щоденно про кількадесять убийств і грабежий, але по виновниках і слїд застигає. Ось тут наводимо одну таку криваву подїю, яка збула ся оногди вечером на одній з головних улиць Парижа. З якогось товариства вертали домів три приятелї. Два з них війшли до свого мешканя, а третий станув перед домом і з улицї говорив з приятелями, що мешкали на першім поверсї. Нараз зза угла вискочило чотирох волоцюгів і вхопили его за ковнїр: „Чого верещиш на улици?“ — крикнув один з волоцюгів — „за се пустимо тобі трохи крови“. В одній хвили один з волоцюгів спіймав его за ноги, другий за голову, а третий ножом перетяв ему горло. Ранений сконав в очах своїх товаришів, що безрадно дивили ся з гори на цїлу подїю. Незабаром збігли ся люди і кинули ся в погоню за розбійниками. Один з утїкаючих станув і одним ударом ножа пробив груди найблизшому, що за ним гнав і пропав в темній улици. І доси полїция не найшла тих розбишак.

— **Небезпечна жінка.** В селї Молїсон у Франциї повісив ся недавно тому, як доносять французкі ґазети, якийсь селянин именем Шандію, і то як-раз в тій хвили, коли церковний дзвінар задзвонив на вечірну молитву. То самоубийство наробило немало дива, бо Шандію був поки що послїдним з тих мужів, взглядно коханків своеї жінки, котрі всї собі самі житє повідбирали. Перший еї чоловік повісив ся в Авріль над Льоарою, другий еї коханок спалив ся живцем в Піренеї, третий також коханок скочив в Деріз у воду і утопив ся, четвертий, другий еї муж повісив ся. Коли Шандію, пятий в тім рядї дав був на заповіди, спитав ся его один із его приятелїв, чи і він хоче повісити ся. Шандію засьміяв ся на то і відповів: О нї! Скорше повішу бабу, коли вже аж до того мало би прийти. Тимчасом стало ся иначе; замість повісити бабу, він сам повісив ся.

— **Померли:** О. Климентий Литиньский, войсковий протоерей у Львові дня 23 с. м.; — Антін Ольшевский, урядник тов. „Ризниця“ в Самборі, дня 23 с. м. в 32-ім роцї житя; — в Тудорові коло Копичинець у свого сина Корнилїя Сеневицка, вдови по сьвященику, в 72-ім роцї житя.

Переписка зі всїми і для всїх.

Просимо не присилати анї марок листових, анї карт кореспонденцийних, бо листовно не відповідаємо нїкому.

Вол. Г. в Ш.: До о. Дмитрова адресуйте найлїпше до редакциї ґазети „Свободи“: To „Svoboda“ Printing office, Mt. Carmel Pa. P. O. Box 59. Як би его не було дома, бо він часто виїздить, то в такім случаю лист буде ждати на него в его скринцї почтовій (Box) і він его певно дїстане. — **М. Б. в К.:** II) В попередній переписцї в послїднім реченю лишила ся похибка друкарска, котру впрочім і Ви самі могли добачити, бо річ ясна, що рисоване, а не таблиця має служити за основу до писаня. А

— Так часто гадаю о тім лїску і кладцї на потоцї — шепнула ледве тихим голосом. — Раз вітер розторгав менї волосє. Ви тодї сказали, дивлячи ся на них, що вихор оженив ся з промінєм сонця.... О, прошу, зробіть то волосє на портретї.... Нехай пригадує менї....

Послушний тій тихій просьбі, кількома посуненями кисти надав волосю полиск і мягкість.

— Виджу ваше лице як живе — шептала знов. — Памятаю ваше палке око, смугляві черти, високе отверте чоло.... А ви так забули....

— Нїколи! — крикнув обиджений. — Я не забув! — і відвернув ся до неї.

Закрила лице рукою.

— Не дивіть ся на мене — просила — гадайте лїпше о тій давній, незабутній, коли стояла в тім памятнім лїску змішана і зарумянена.... Єї уста були тодї такі рожеві, лиця красив такий живий румянець, а очи мала великі, синї.... не такі як на тім вашім портретї. Тодї сказали ви менї, що любите мене.

— І я вас любив — відповів глухо та почав несьвідомо пересувати кистию то по лицях, котрі набирали рожевої краски, то по сухих устах, надаючи їм сьвіжість вишнї, то скріпляючи голубу краску очий, котрі почали палкійше глядїти.

— Ви то відтак говорили і многим иншим женщинам.

— Нї однїй не сказав я, що люблю. Від того часу я — нїмий і жию лиш споминами...

За хвилю портрет змінив ся так, що годї було его пізнати і замість привялого лиця сорокдволїтної женщини, виглянуло з полотна цвитуче житєм, румяне, пречудне лице дївчини. Побачив то артист і суворі черти его лиця роз'яснив усьміх, а очи жадно глядїли на то чаруюче явище.

— Я тодї вас любив — шепнув помов до себе — і жив лише для вас.

Нагле положив кисть і відвернув ся до неї. Спустила голову, аби укрити еї перед его очима.

— Скажіть менї, мілєдї, хоч раз один, чи ви мене любили? — відозвав ся благаючим голосом.

Нараз роздав ся гуркіт карити і за хвилю вбігла служниця.

— Ясний пан жде на долинї — крикнула. — Перед годиною одержав лист; мусить вертати до Анґлїї. Маємо виїхати найблизшим поїздом і забрати портрет так як є, навіть хочби не був готовий.

— Бери его — сказала лєдї Гарлєкстон — і несп осторожно, бо ще мокрий.

— Ясний пан пересилає і той лист для пана маляря.

— Добре, бери лиш портрет.

— Позволите? — обернула ся до Карбуша.

— Алеж треба его ще викінчити — відповів маляр.

— Нї, нї, нї! — крикнула і обертаючи ся до служницї додала: — Постав его на переднім сидженю і скажи мільордови, що зараз вертаю.

Служниця вийшла з портретом.

Карбуш приступив до лєдї Гарлєкстон.

— Панї—просив—скажіть менї раз один, що ви мене тодї любили.

Поглянула на него. Мусїв то бути страшний погляд, бо подав ся назад як наляканий.

— Пане Карбуш — сказала з холодною чемностию — ось лист від мого мужа, а тепер...

— О, скажіть менї насамперед, що ви мене лю....

Розсьміяла ся глумливо.

— Але пане Карбуш — перебила єму — портрет вже скінчений і єсть — знаменитий. Тепер працуйте; дякую вам сердечно. Атже мої відвідини не мали більше нїякої иншої цїли.

Сказавши то обернула ся до дверий. З порога шепнула ще з усьміхом:

— Портрет — знаменитий, а послїдні посуненя кисти були справдї недостижимі.

І зникла.

Карбуш подав ся в глубину комнати і закрив лице долонею. З улицї доносив ся гуркіт від'їзджаючої карити.

Отворив машинально лист: виглядала з него пачка банкнотів. Відтак его зір упав на біле пятно рукава. Приглянувсь єму уважнїйше: то був слїд пудру з еї лиця.

В глубинї сумних очий артиста заблисли дві великі сльози і сплили по суворім лици.

Мій перший писательский виступ

(З анґлійского — Марк Твайна).

В тринайцятім роцї житя був я дуже хитрий — незвичайно хитрий хлопець, як я собі тодї гадав. Тодї лучило ся, що я перший раз в моїм житю писав статї до часописи, котрі в цїлім місточку зробили мене відразу дуже голосним. І так справдї було, а я не мало тим гордив ся. Я був друкарским хлопцем і то „многонадїйним“ друкарским хлопцем, понятливим і поступовим. Мій вуйко займав мене при своїй часописи („Тиждневник Ганнїбальский“, два доляри річної передплати, пятьсот передплатників, що платили головками капусти, бураками, яких не можна було продати і паливом) і коли він одного лїтного дня виїздив з місточка на тиждень, поспитав мене, чи не схотїв би я за той час совістно і добре зредаґувати ґазету. Ах, чи я би не схотїв! Ґіґінс був видавцем другої часописи і робив нам конкуренцию. Єго в тім часї були за щось в місточку висьміяли і одного красного вечера найшов его приятель на ліжку бідного хлопця картку, в котрій той повідомляє, що не може

тепер що-до самого рисованя: Перші початки рисованя повинні служити не лиш за основу до самого писаня, але й за основу до науки рисунків іменно таких, котрі в житю практичнім суть конче потрібні. Але таких початків може уділити лиш той, хто сам уміє рисувати, а при тім і має дар до рисованя. Під сим взглядом у наших учителів показують ся великі браки, а в наслідок того терпить дуже богато і наука красного писаня, бо скоро в перших початках не дасть ся дитині крішких основ, то она опісля не вивчить ся вже ніколи красно писати. При рисунку на таблици треба зважати на съмілість і певність рухів руки і на вимір від ока, причім можна помагати міркою з паперу. Дитина нехай стане трохи боком до таблиці, нехай правою ногою виступить трохи наперед і витягне праву руку від себе в гору до таблиці та зачинає рисувати: прості лінії поземі одна під другою і рівнобіжно до себе. В міру того як лінія стає більша, мусить дитина відповідно поступати ся. Опісля нехай рисує прості лінії з гори на долину (прямовисні) але все витягненою наперед себе в бік рукою, а не скорченою перед собою. Се робить трохи трудности, але дитина по кількох пробах борзо привикне. За тим слідують лінії косі на право і ліво; але все лінії довгі і рівні, одинаково довгі і одинаково віддалені від себе. Хто сам не уміє рисувати, то нехай держить ся взірців поданих в букварі. Хто же уміє, то нехай зачинає поволеньки учити ся рисувати з природи. В самих перших початках розходить ся не о вірність і точність рисунку але схоплюване форм з природи о відшукуване на них найбільше характеристичних і впадаючих в око черт, о розмірі та розпізнаване границь сьвітла і тіни. Коли дитина научить ся рисувати і криві лінії (правильні каблуки в ріжних положенях) можна її нарисувати шемат листочка (на примір з дерева вербового) і казати відрисувати і так дальше. По таких вправах приступає ся до науки писаня перших основних черт азбуки. При сім треба уважати: 1) на сьмілість і певність рухів руки; — 2) на пускане руки легко і на притискане крейди в гору; — 3) на такт в рухах. Зачинає ся від тонких черт, котрі сполучають букви з собою, а котрі пише ся з долину в гору, косо на ліво (вершком похилені на право). Дитина учить ся писати ті черти легонько і тонко, а щоби паучила ся добре і рівнобіжно їх писати, треба дутиніє вести руку. Опісля пише косі черти з гори на долину, притискаючи вже крейду. Опісля сполучає тонкі черти з грубими і учить ся писати в такт: на 1! в гору, на 2! в долину. Треба учити писати ті черти як опісля і другі, а відтак і букви без лінії: нехай дитина учить ся їх, що так скажемо, рисувати. — **І. Д. з під Станіславова:** 1) Коли хочете дістати яку службу при зелізници, то мусите насамперед старати ся стати за робітника на якійсь стациї, бо насамперед мусите вивчити ся служби. Перепитуйте, чи де на якій стациї не треба постійного робітника а відтак підіть до начальника стациї і просіть, щоби Вас приймив. Найтяжше вкрутити ся, а відтак вже знайдете спосіб, скоро вивчите ся служби. Коли Ви мали яку шаржу при войску, то тим лекше знайдете приміщене. — 2) Де можна купити ліру, того не знаю. — 3) Співанники з нотами ледви чи тепер де знайдете, бо давні наклади о скілько знаємо, вже вичерпані. Впрочім спитайте карткою в Ставропигійскій книгарни про сьпіванник „Кобзар" або співанник Матюка. — **Матурист у Львові:** 1) У Львові стоїть третий полк тренів (Train-Rgt 3 — тепер вже не каже ся „фурвези") штаб і 11 дивізия. 3 полків піхоти стоять: 30-тий, львівский, назва Фідлер; 15-ий Насав, тернопільский, 80-ий, Арнульф фон Баєрн, золочівский; 24-ий Райнлендер, коломийский. 3 краєвої оборони стоїть 19-ий полк, баталіони: 1, 2 і 3. — 2) Право однорічної служби мають ті, що скінчили перед 1 марта в тім році, коли їм кінчить ся 21 рік житя, гімназию або реальну школу, або коли в тім часі суть в послідній клясі і перед 1 жовтня того року скінчать єї з добрим успіхом. — Поданя треба вносити до кінця лютого в тім році, в котрім кінчить ся 21 рік житя, до доповняючої команди (Ergänzungs-Bezirks-Comando) того округа, в котрім хтось родив ся. В поданю треба сказати, до котрого рода оружия хоче хтось вступити. До тренів принимають лиш обмежене число. Коли хтось хоче служити на кошт державний, то мусить подати просьбу о то. Также треба подати рік, в котрім хтось хоче служити. До поданя треба приложити: а) сьвідоцтво приналежности і віку т. зв. Eintrittsschein, виставлене дотичним староством; хто родив ся у Львові, тому виставить маґістрат; — б) сьвідоцтво шкільне або сьвід. матури; — в) позволенє батька або опікуна, леґалізоване нотарем або потверджене староством; — г) сьвідоцтво моральности (коли хтось не ходить до школи або не єсть студентом університету) або сьвідоцтво, що ходить ся на виклади. Ученик мусить приложити лиш сьвідоцтво дирекциї, що єсть учеником найвисшої кляси. Хто хоче служити на кошт державний мусить приложити сьвідоцтво убожества і виказ родини виставлений парохом. — **Соль. в Рож.:** 1) На перше питане відповідь пізнійше, бо оно вимагає ширшої відповіди. — 2) Ми того переконаня, що на ніякім інструменті не можна самому вивчити ся грати, а тим більше на цитрі, де єсть множество струн акордових. Треба щоби хтось підучив бодай перших початків. В т. зв. американьских цитрах суть під струни підложені ноти, взглядно знаки коли де і як вдарити яку струну. Після нашого погляду можна на тих цитрах вивчити ся бренькати, але грати артистично ніколи, хиба що хтось мав би великий талант до музики. — **Ур. Гр. БЄ:** Такса екзамінацийна для кандидатів на будівничих 126 К., а коли має увільненє від теоретичної части, то лиш 84 К. — Точнійші поясненя пізнійше, бо треба богато розписувати ся. При сій нагоді просимо прочитати собі в низу, до кого треба присилати питаня, коли хоче ся мати відповідь. — **В. П. Борщів:** Відповідь на Ваші питаня дістанете аж на другий тиждень, в числі із середи, а поки-що причитайте собі в низу, хто дає відповіди, щоби Ви знали на будуче, до кого писати. — (Дальші відповіди пізнійше.)

☞ (Просимо присилати питаня лиш на імя редактора Кирила Кахникевича, а не присилати ані марок, ані карт кореспонденцийних до відповіди).

такого житя довше стерпіти і що кинув ся в річку Бір Крік. Приятель побіг за ним туди і застав Гіґінса як раз в хвили, коли він вилазив назад на берег. Заявив, що постановив таки не топити ся. Ціле місточко не говорило кілька днів о нічім иншім лише о тій пригоді, о чім однако Гіґінс не знав. Нагода видалась мені доброю. Я написав обширне, після справоздане о цілій справі і подав до него пренорані ілюстрациї, які сам власним ножиком вирізав на дереві. Один з тих образків показував, як Гіґінс лише в сорочці, з ліхтарнею в руці влазив у воду, причім паличкою обережно пробовав єї глубину. Мені та річ видалась страшенно веселою і цілком не прийшло мені на гадку, що виявлюване таких річий морально не можливе. Вдоволений своїм ділом розглядавсь я, де би ще щось нового можна роздобути і прийшло мені на гадку, що було би дуже займаво, колиб я видавця сусїдної часописи порядно наганьбив, але так, аби він аж „казив ся зі злости".

Так я й зробив і появила ся насьмішлива статя о похороні „Мр. Джона Мура" — правдиво їдка і злобна пародия.

Відтак накинув ся я на двох визначних горожан, не тому, щоби они щось зробили, що заслугувало би на поганьблене, лиш виключно длятого, що мені здавало ся, немов то мій обовязок оживити часопись.

Вкінци патягнув я легко найновійшого пришляка в нашім місточку, гордого, зарозумілого кравця з Кенсі. То був „ґоґо" в цілім того слова значіню, сальоновий лев і носив хиба найбільше чудацку одежу в цілій державі. Кождого тиждня писав палкі, горячі поезиї для нашого „Тиждневника", а все до иншої красавиці. Єго стих в сім тиждни мав заголовок „До Марий в Г—лю", під чим очевидно розумів „Ганнібаля". Отже коли я той стих складав, прошибла мене нараз гадка, о котрій я був пересьвідчений, що то знаменитий дотеп і котру я виявив в нотці під стихами. Я написав: „На сей раз дамо ще спокій п. Д. Гордонови Рунлеви, але мусимо цілком виразно звернути єго увагу, що то не годить ся з нашим поглядом. Коли він хоче і на дальше удержувати зносини з своїми приятелями в Гонолюлю, то нехай шукає собі иншого посередника а не нашу часопись".

Часопись появила ся в друку і я не знав нічого подібного, що викликало би таке заворушене і розголос, як ті мої малі жарти.

„Ганнібальский Тиждневник" став нараз славний і за ним почали всї цитати — новина якої доси ще не було. Ціле місточко було розворушене. Гіґінс прибіг ще до сьвіта до редакциї з набитою рушницею. Але коли побачив, що то дитина (як він мене називав) так єму докекла, поторгав мене за ухо і пішов; але пізнав своє безвихідне положене і в ночи виїхав з міста та поїхав на Полудне. Оба висьміяні горожани явили ся з готовими жалобами в суд, але й ті дізнавши ся, що то моє діло, уступили. Сусїд видавець влетів рано розярений з зелізним гачком в руці, але конець був такий, що він великодушно простив мені і запросив до поблизької гостинниці, аби там чаркою „гіркої" сполокати всю гіркість. То був єго жарт.

Коли вуйко повернув, було не мало гніву, хоч несправедливо, як я гадав, коли подумати який розголос я надав ґазеті і розважити, що вуйко повинен був радше тішити ся, бо в наслідок его неприсутности оминув щасливо тільно ріжних родів смерти. Але він скоро змяк, коли увидів, що я справді придбав не аби яке число, бо аж трийцять три нових передплатників і коли я єму показав всю ту передплату в природі, капусту, біб, бураки і дрова, що всьо могло вистати на два роки для цілої родини.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 25 січня. З причини смерти королевої Вікториї зарядив Цісар на 2 тиждні велику а на 2 дальші тиждні малу жалобу двірску.

Відень 25 січня. Тепер ведуть ся переговори між сторонництвами в справі вибору президента палати. Др. Фухс заявив, що не приймив би нового вибору.

Утрехт 25 січня. Крігер піддав ся вчера операциї очий.

Берлин 25 січня. Доносять тут з Нового Йорку, що президент Мек Кінлі небезпечно занедужав. Лікарі не віщують єму довгого житя.

Копенгаґа 25 січня. На засїданю буджетової комісиї поставив референт внесенє, аби Данія продала свої малі острови в Америці Сполученим Державам, бо заряд тих островів богато коштує, а острови самі не приносять доходу.

Льондон 25 січня. Тіло королевої буде перевезене дня 1 лютого з Осборну до Віндзору. Похорон відбуде ся на другий день. На бажане покійної похорон буде получений з великою войсковою парадою.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарні В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).